

آمار و روش‌های پژوهش در زبان‌شناسی کاربردی

اولین هج و حسین فرهادی. تهران: رهنما، ۱۳۷۸. چاپ اول، ۲۹۰ صفحه.

۱- بررسی شکلی اثر

- در این اثر هیچ مورد اشتباه در حروف‌نگاری دیده نشده است. البته اگر اندازه قلم مورد استفاده بزرگ‌تر بود، مناسب‌تر می‌شد. صحافی و صفحه‌آرایی مناسب است. طرح جلد با توجه به تخصصی بودن کتاب نسبتاً خوب است.
- قواعد عمومی ویرایش و نگارش کاملاً رعایت شده است.
- در این کتاب، بیان صریح هدف، مقدمه کلی، فهرست مطالب تفصیلی، جدول و نمودار، خلاصه فصل، نتیجه‌گیری کلی، فهرست اعلام و فهرست موضوعی به چشم می‌خورد.

۲- بررسی محتوای اثر

- این کتاب برای درس روش تحقیق در مقطع کارشناسی و کارشناسی‌ارشد گرایش‌های مختلف رشته زبان انگلیسی کاربرد دارد (به عنوان منبع اصلی برای دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی‌ارشد رشته آموزش زبان انگلیسی و منبع فرعی برای دانشجویان رشته مترجمی، به دلیل اینکه تا حد زیادی از مسایل مطرح در زمینه ترجمه به دور است).
- با توجه به موضوع مورد بحث، از ابزار علمی لازم متناسب با زمان نگارش اولیه کتاب استفاده شده است، اما به عنوان مثال در فصول مربوط به آمارهای مختلف (فصل‌های ۱۰-۱۶)، اشاره‌ای به نرم‌افزارهای آماری از قبیل SPSS و Liserel و... نشده است و مباحث آماری ارائه شده، متناسب با وضعیت حاضر نیست.
- برای سطح کارشناسی، نحوه بیان و استفاده از اصطلاحات تخصصی، تاحدی سنگین و ثقیل است. هرچند در اغلب موارد، گریزی از این موضوع نیست. برای سطح

- کارشناسی‌ارشد نیز می‌توان گفت روانی و رسایی اثر مطلوب است.
- با توجه به اینکه اثر حاضر بیشتر به تحقیقات کمی^۱ پرداخته است و به روش‌های تحقیق کیفی^۲ و کمی - کیفی چندان توجه نکرده است، به نظر می‌رسد این اثر چندان جامع نباشد.
 - محتوا با عنوان و فهرست کاملاً منطبق است. همچنین محتوا با سرفصل مصوب دوره‌های آموزش زبان در مقطع کارشناسی کاملاً تطابق دارد، اما در مقایسه با سرفصل دوره کارشناسی‌ارشد، گستردگی لازم را ندارد. همان‌گونه که ذکر شد، در رابطه با تحقیقات کیفی و نیز تحقیقات کمی - کیفی، این کتاب چندان مطلبی برای ارائه ندارد.
 - این اثر از زمان نگارش اولیه در ۱۹۸۱، بازبینی و اصلاح و به‌روزرسانی نشده است. بنابراین به مباحث و داده‌ها و منابع جدید ارجاع داده نشده است. به‌طور کلی در این اثر، ارجاع به منابع دیده نمی‌شود.
 - با توجه به افق مدنظر نویسندگان و نیز مقدماتی‌بودن اثر، ساختارهای علمی نو و نظریات علمی جدید و... در این اثر به چشم نمی‌خورد و اصولاً امکان طرح چنین مواردی نبوده است. در ارائه مباحث، نویسندگان از الگوهای سنتی و قدیمی و رایج استفاده کرده‌اند و خلاقیت چندان در این زمینه دیده نمی‌شود.
 - نظم منطقی، انسجام درون‌فصلی و کلی در اثر تا حد بسیاری رعایت شده است.
 - در صفحه ۲۶۸ کتاب، ۲۲ عنوان اثر برای مطالعه بیشتر ارائه شده و منابع تنها محدود به این موارد است که با نگاهی گذرا به این منابع می‌توان به‌روشنی دریافت که اعتبار این متون در زمان نگارش مورد وثوق بوده است و در حال حاضر دیگر نمی‌توان به آنها بسنده کرد. در داخل متن، هیچ نشانی از ارجاع علمی دیده نمی‌شود و کلیه مطالب بدون ذکر مآخذ و منبع از زبان نویسندگان گزارش شده است و این نکته از نظر علمی مورد پذیرش نمی‌تواند باشد.
 - بررسی‌های انجام‌شده در این کتاب بیشتر جنبه آموزشی داشته و از نقد سوگیرانه اجتناب شده است. در مواردی، مطالعاتی به‌عنوان مثال مطرح شده، ولی از قضاوت ارزشی درباره آنها اجتناب شده و تنها جنبه آموزشی مد نظر قرار گرفته است.

1. quantitative research
2. qualitative research